

Kan siare hjälpa polisen?

I Sverige går inte fjällräddningen med slagruta. Men det finns många frivilliga siare och fjärrskådare som gärna "hjälpertill" vid dramatiska spaningar.

Då och då hör vi om hur dessa lyckats lokalisera försvunna personer eller föremål. Historierna tycks ofta mirakulösa.

Men slagkraften i anekdoterna kommer av att vi inte får höra talas om den stora mängden misslyckade spådomar.

En elvaårig pojke från Arvidsjaur gick bort sig i mitten av augusti.

Som vanligt fick polisen massor av tips från människor med "paranormala förmågor" från hela landet.

Pojken skulle sålunda:

- finnas på kalfjället Galtispouda
- gömma sig i trakten av Galtisjaur
- ha drunknat i en bäck två kilometer sydost om hemmet
- ligga i ett grustag i Nåtti
- ligga orörlig "i en båt eller intill en vedtrave. Båten eller veden är täckt med en presenning."
- gått ned sig i en myr 800 - 900 meter från hemmet
- ligga i en torr bäckfåra, minst en mil hemifrån
- finnas "vid en grupp höga stolpar eller ett stup"
- finnas "mer än en mil hemifrån till vänster om bron där han bor"
- finnas i ett ruckel norr om hemmet
- ligga i en klippskrev.

Alla dessa förslag visade sig oriktiga.

- Alla tips som gett oss några uppgifter att leta efter är kontrollerade, sade polisinspek-



Ur Aftonbladet
25 augusti 1986

tör Lennart Hermansson, Arjeplog, till Aftonbladet 25/8.

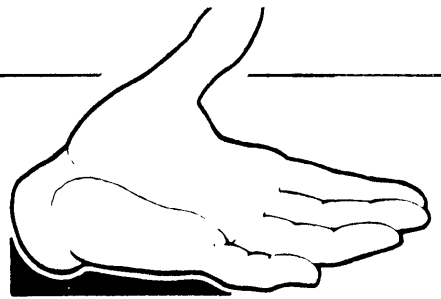
(I efterhand kan naturligtvis någon hävda att något mer diffust tips stämde med den plats, där pojken så småningom påträffades. Men med en sådan massiv satsning på olika avstånd, väderstreck och terrängtyper vore det närmast konstigt om inte någon träffat rätt!)

Men varför bryr sig polisen över huvud taget om vad en "siare" från Hallsberg påstår?

- Jag tror inte på siare personligen, säger Lennart Hermansson. Men jag har kollegor som tror på dem. Och även om tips från siare inte är något vi kan lägga upp en spaning på måste vi kontrollera dem - speciellt nu när vi inte har någonting att leta efter.

Förhoppningsvis behövs väl inga stora resurser för att kontrollera tips från siare. Men bör polisen över huvud taget bry sig om att slösa med män och tid på medier? Just den insatsen kunde kanske blivit avgörande i den verkliga spaningen?

Jonas Söderström



Svårbedömd statistik

om vänsterhänta

Drabbas vänsterhänta oftare av t ex allergier eller reumatism?

Den amerikanske neurologen Norman Geschwind har lagt fram en hypotes om ett sådant samband, som väckt stor uppmärksamhet även utanför fackkretsar. Flera svenska dagstidningar har skrivit om saken, och ett särskilt tv-program med Geschwind sändes 1985.

Tre lundaforskare, Lennart Lögdberg, Mats Lindström och Germund Hesslow kritiserar i Läkartidningen både massmedia och det vetenskapliga etablissemanget för att alltför okritiskt accepterat Geschwinds hypotes. Geschwinds forskning har allvarliga brister, menar de.

I Geschwinds första jämförande studie selekterades de vänsterhänta på ett helt annat sätt än kontrollgruppen. Dessutom hade man inte i förväg avgränsat vilka immunsjukdomar man skulle studera.

I den andra studien hittade man en marginell ökning av frekvensen vänsterhänthet bara för en immunsjukdom.

"Man har grund för misstanken att detta är ett exempel på s k masssignifikans, dvs samma princip som gör att man bör finna ett 'patologiskt' laborievärde hos en frisk om man bara testar tillräckligt många variabler", skriver forskarna, som efterlyser "en mer kritisk attityd i tolkningen av Geschwinds data".

I Geschwinds hypotes ingår också ett samband mellan vänsterhänthet och läs- och skrivsvårigheter, som de tre lundaforskarna inte kritiserar. Detta samband är mer väldokumenterat, menar de.

(Källa: Läkartidningen 2717/86)

De siare som tipsar polisen är oftast "amatörer" i branschen.

Professionella medier tycks ha självbevarelsedrift nog att inte göra så lättkontrollerade förutsägelser. Så här står det om mediet **Doris Ankarberg**, Stockholm, i en fullkomligt okritisk presentation i tidningen Kommunalarbetaren nr 15/1986:

"Däremot avvisar hon ett samarbete med polisen.

- Jag tror det skulle fungera, säger hon. Men jag vill inrikta min förmåga på det som är positivt. Polisens arbete går ut på att ta hand om det tunga, negativa och destruktiva i tillvaron."

Ankarberg är dock inte mer främmande för "det negativa" i tillvaron än att hon i första hand vill arbeta med anhöriga till nyligen bortgångna.

"- Just nu tar jag bara emot människor som har sorg och är i akut behov av stöd, säger hon."

Hon vill gärna samarbeta med "läkare, präster, kuratorer och terapeuter". Särskilt terapeuterna känner hon starkt för: "De känner sig stärkta när jag på medial väg och via deras aura kan se vilka anlag, metoder och egenskaper de kan utveckla i sitt arbete".

"Jag är emot medier som ger negativa förutsägelser", säger Doris Ankarberg också.

Artikeln är skriven av **Anna-Britta Ståhl** i Kommunalarbetarens redaktion.

JS